

ARS LOCI. UMETNOST V PROSTORU SVETEGA.

Vas in vaše prijatelje pristrčno vabimo
na odprtje razstave

Preizkušnja akademske slikarke Jane Dolenc

**v soboto, 4. julija 2020, ob 20.uri v
cerkvi Device Marije v Bovcu.**

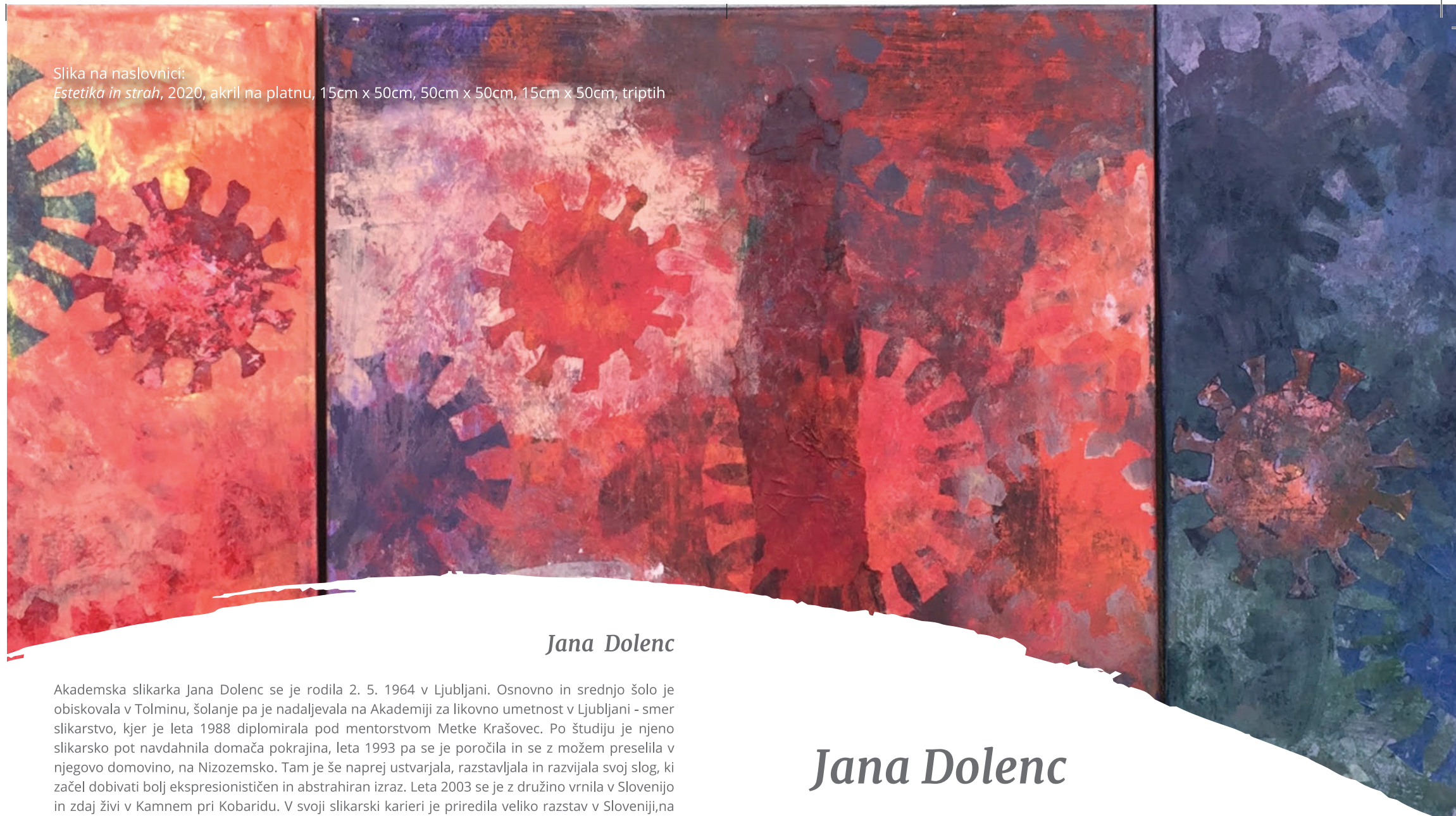
Razstava bo na ogled ob sredah in nedeljah od 18.00 do 20.00.
Za ogled razstave izven urnika pokličite +386 (0)31 643 147.
Za informacije obiščite spletno stran: <http://www.artis.si/ArsLoci/ArsLoci.html>

Tisk zloženke je omogočila Občina Bovec.
Razstavo organizira Društvo Ars Bovec v sodelovanju s kuratorko Dašo Čopi.
Strokovna in tehnična pomoč pri izvedbi razstave: Monika Ivančič Fajfar in Zoran Kašca.
Oblikovanje brošure: Studio Čuk, Jasna Čuk Kolavčič.

Pri izvedbi so pomagali:
Avtorica Jana Dolenc, prostovoljci in podporniki Društva Ars Bovec.

Slika na naslovnici:
Estetika in strah, 2020, akril na platnu, 15cm x 50cm, 50cm x 50cm, 15cm x 50cm, triptih

Jana Dolenc

Akademska slikarka Jana Dolenc se je rodila 2. 5. 1964 v Ljubljani. Osnovno in srednjo šolo je obiskovala v Tolminu, šolanje pa je nadaljevala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani - smer slikarstvo, kjer je leta 1988 diplomirala pod mentorstvom Metke Krašovec. Po študiju je njeno slikarsko pot navdahnili domača pokrajina, leta 1993 pa se je poročila in se z možem preselila v njegovo domovino, na Nizozemsko. Tam je še naprej ustvarjala, razstavljala in razvijala svoj slog, ki začel dobivati bolj ekspresionističen in abstrahiran izraz. Leta 2003 se je z družino vrnila v Slovenijo in zdaj živi v Kamnem pri Kobaridu. V svoji slikarski karieri je priredila veliko razstav v Sloveniji, na Nizozemskem ter tudi drugod v tujini. Je zelo raznolika umetnica, saj se poleg slikarstva ukvarja tudi z dekorativno umetnostjo, ilustracijo, stenski poslikavami in poslikavami stekla. Sodelovala je v številnih slikarskih kolonijah, v društvih D.S.A.T in S.L.I.K.A.R pa je tudi mentorica slikarjem amaterjem. Razstava Preizkušnja je njena osebna slikarska interpretacija kriznega stanja, ki je nastalo z nenadnim pojavom epidemije oziroma pandemije koronavirusa. Gledalcem se predstavlja z najnovejšimi deli, ki so rezultat večletnega umetniškega razvoja.

Jana Dolenc, Kamno 13, Tolmin | +386(0)41 500 138 | jana.dolenc@hotmail.com | www.janadolenc.com

Jana Dolenc

Preizkušnja

CERKEV DEVICE MARIJE BOVEC, 4. 7. - 31. 8. 2020

Preizkušnja

Enajsta razstava tradicionalnega ciklusa razstav *Ars loci*. *Umetnost v prostoru svetega* v cerkvenem ambientu poznogotske cerkve Device Marije v Bovcu tokrat predstavlja dela akademske slikarke Jane Dolenc. Tematika razstave, ki jo je umetnica poimenovala *Preizkušnja*, je zelo aktualna, saj ima s preizkušnjo v mislih nepričakovano situacijo pandemije koronavirusa, v kateri smo se v zadnjih mesecih brez izjeme znašli vsi ljudje, ne le na osebni, temveč tudi na globalni ravni. Jana Dolenc je skozi tri desetletja svojega umetniškega ustvarjanja pokazala, da je senzibilna in globoko razmišljujoča umetnica. Pot njene umetnosti in ustvarjalnosti se ne omejuje le na raziskovanje osebnega, notranjega sveta ter ožje in širše okolice, ki jo obdaja, njeno zanimanje sega tudi v simbolne in mistične sfere, ki niso del fizičnega sveta. Njen ustvarjalni opus je bogat in raznolik, spreminja, dopolnjuje in razvija se neprestano skladno s časom in prostorom v katerem živi in za katerega umetnica vedno najde svojevrsten likovni izraz. Razstava *Preizkušnja* predstavlja nekatera njena dela iz serije *Odstiranja*, ki so nastala kot inspiracija ob pogledu skozi podstrešno lino, ki je tradicionalno krasila vrh stene pod slemenom skednjem in hiš, ter povsem nova platna, ki izhajajo iz te, starejše serije slik in so nastala posebej za to razstavo. Avtorica v novejših delih vidi pot k novemu pristopu in nastanku nove serije slik.

Likovni izraz pričujočih slik je zelo blizu abstraktni umetnosti, dela pa razkrivajo tudi, da je iz vsakega obdobja svojega ustvarjanja ohranila, nadgradila ali transformirala različne elemente, ideje, oblike, barve in poteze. Skoraj vso resničnost vidnih zaznav in fizičnega sveta, ki jo je v zgodnejših delih v podobah domačih krajin izražala v bolj realističnem slogu, a z veliko mere osebne interpretacije, je postopoma začela razgrajevati v prid bolj ekspresionističnega in abstrahiranega dojemanja sveta ter iskati načine, kako z barvami upodobiti najgloblje občutke in nesnovni svet človeških doživljanj. Selitev in življenje na Nizozemskem je pomembno vplivalo na ta slogovni razvoj predvsem v kolorističnem načinu izražanja in v tehniki slikanja s hitrimi in odločnimi potezami, vrnitev v domače Kamno pa ga ni prekinilo, temveč le še okrepilo. Ljubezen do prelepe in idilične narave, ki jo vsakodnevno obkroža in katero je prej raziskovala bolj realistični maniri, je ponotranjila in ji dala nov pomen.

S tokratno razstavo namreč sporoča, da v teh časih ni na preizkušnji le solidarnost med ljudmi. Ta se je v nekaterih primerih okrepila v medsebojni nesebični pomoči, hkrati pa se je mnogokrat zaradi strahu, tesnobe, negotovosti in egoizma močno skrhala. Ne, umetnica želi opozoriti tudi na naš velikokrat odklonilen in uničujoč odnos do njej tako ljube narave. Narava nam je že večkrat jasno pokazala, da s pospešeno globalizacijo, tendenco premikanja velikega števila prebivalstva v velika mesta ter pospešenim zmanjševanjem življenjskega prostora divjim živalskim in rastlinskim vrstam ne ogrožamo le narave same, temveč tudi svoj lasten obstoj. Preizkušnje, majhne ali velike, premagljive ali pogubne, osebne ali vsečloveške, so stalni spremljevalec slehernika in velikokrat določajo to, kar v resnici smo.

V likovnem smislu se umetnica najbolj posveča teksturi, ploskvi in predvsem barvi, ki je osrednja likovna prvina njenih slik. Razstavljeni dela so raznolika in pestra, saj se umetnica barvno ne omejuje in tako so nekatera dela naslikana v hladnejših, bolj umirjenih tonih barvne lestvice, spet druga s svojo svetlostjo učinkujejo toplo in pomirjujoče, pogoste pa so tudi kombinacije svetlo-temnega kontrasta. Novejša dela so nekoliko bolj barvno intenzivna, kar se kaže v koloristični pestrosti, ki na različne načine kombinira modro-zelene, rdeče-oranžne ter ploskve belih in rumenih barvnih plasti. Raznolikost, pestrost in dinamika kompozicije pride še bolj do izraza, ko se platna različnih dimenzij združijo v triptihe, kvadriptihe in poliptihe. Nekatera izmed teh del imajo bolj, druga malo manj očit en svetlo-temen kontrast, ki pa je najbolj intenziven pri kvadriptihu *Upanje*.

Vsem, starejšim in novejšim delom pa je skupna premišljena obdelava slikarske površine, ki je močno zaznamovana s platenjem barv. S to tehniko nanašanja, odstranjevanja in celo brisanja barv umetnica doseže, da spodnji sloji slikarskega polja v finih in mehkih prehodih presevajo na površje, kjer se združijo z vrhnjimi sloji barvnih nanosov. Dvorazsežnost površine se tako transformira in doseže vtis tridimenzionalnosti prostora, ki ni definiran in v svoji neskončnosti vzpostavlja iluzijo brezmejnega vesolja ali imaginarnega, duhovnega prostora.

V delih iz cikla *Odstiranja* umetnica pogosto dodaja preproste, s simbolizmom nabite elemente, ki jim pripisujemo duhovni pomen in nam s svojo pravilno obliko dajejo občutek

zaupanja v višji, ljudem morda ne vedno razumljivi red. Tako se na razstavljenih slikah pogosto pojavljajo preprosti in umirjeni liki kot so kvadrati, elipse, krogi ter dinamične, iz hitrih in neenakomernih potez ustvarjene krožnice. Krožni simboli umetnici predstavljajo enost, neskončno ciklično gibanje ali motiv uroboros – kačo, ki se grize v rep in simbolizira idejo gibanja, kontinuitete ter večnega vračanja–, pa tudi združitve nasprotnih si načel, kot sta kitajska jang in jin. Krog, nabit z mnogimi simbolnimi pomeni, umetnici včasih predstavlja občutenje svoje oziroma splošno posameznikove integritete, pri čemer je prostor izven krožnice okolje, s katerim vzpostavljamo odnose. Morda so to na videz preprostejši likovni izrazi, a v idejnem in simbolnem smislu zelo močni in kot taki tudi dominirajo v centru slike. V novejših delih je pomembnejše mesto v centru slik dobila tudi odločna in močna barvna linija, večnim simbolom pa se je pridružila podoba, ki je nedavno postala pomemben in razpoznaven znak, pravzaprav simbol naše preizkušnje. To je podoba koronavirusa, ki jo zdaj, skorajda tako pogosto kot krog ali kvadrat, srečamo povsod okoli nas. Umetnica je to podobo postavila tako v center, okoli katerega so razporejena druga dela, kot tudi na manjša platna, ki v kompoziciji poliptiha lebdijo okrog večjih platen. Virus je tako simbolno v centru naših misli in življenj, a ovit v tančico skrivnosti deluje oddaljeno in neznano, njegova resnična ali navidezna moč pa kroji naša življenja in nas vedno znova preizkuša.

Poleg likovnih del je na razstavi tudi inštalacija imenovana *Samoizolacija*, ki nastala v samoizolaciji, ko se je zaradi pomanjkanja slikarskega materiala umetnica morala znajti ter v iskanju uporabnih materialov prebrskati tudi klet in podstrešje. Samoizolacija je v času epidemije postala več kot beseda, postala je zapovedani ukrep, ki označuje pomemben del naše kolektivne preizkušnje. Umetnica ga je predstavila tako, da je na zunanjo stran velike mreže proti komarjem obesila rdeče in oranžne kartončke s podobo virusa, ki nas napada od zunaj in pred katerim se poskušamo zavarovati tako, da ostanemo znotraj. Tam smo obkroženi z zelenimi kartončki, ki predstavljajo stike z našo ožjo in zdravo družino.

Jana Dolenc nas v govorici umetnosti popelje skozi izzive svoje preizkušnje, obenem pa nas v teh negotovih časih opominja na pomen vrednot, spoštovanja, solidarnosti ter upanja.

Daša Čopi

**Besedilo se na nekaterih delih naslanja na tekste avtoric Monike Lazar in Anamarije Stibilj Šajn.*

Tako je bilo zapisano, 2020, akril na platnu, 90 cm x 40 cm, 90 cm x 70 cm, 90 cm x 40 cm, triptih

Vse je ciklično, 2020, akril na platnu, 100 cm x 40 cm, osrednji del triptiha

Upanje, 2019, akril na platnu, 50 cm x 50 cm, del kvadriptiha

Nevidni sovražnik, 2020, akril na platnu, poliptih velikosti 160 cm x 70 cm